

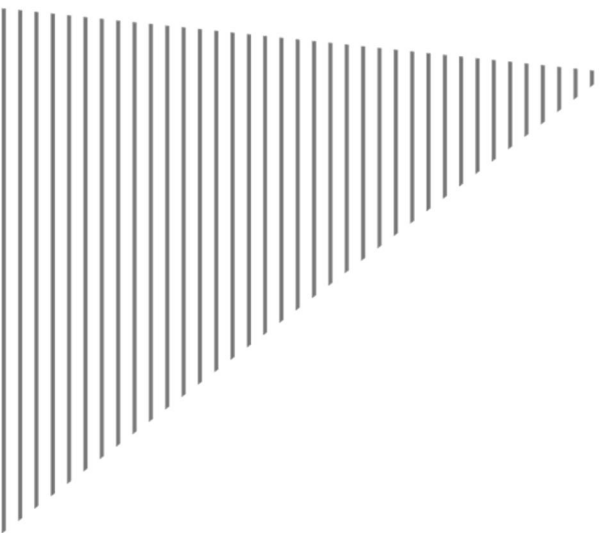
Building a better
working world

Landstinget Kronoberg

Granskning av årsbokslut, årsredovisning
och intern kontroll 2014-12-31

Genomförd på uppdrag av revisorena

mars 2015

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING OCH BEDÖMNING	3
2	INLEDNING.....	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Syfte och revisionsfrågor	4
2.3	Avgränsning och ansvar	4
2.4	Revisionskriterier.....	4
2.5	Metod och avgränsningar	5
3	RÄTTVISANDE RÄKENSKAPER.....	7
3.1	Bokslutsprocessen	7
3.2	Efterföljsamhet av riktlinjer.....	7
3.3	Förändrade redovisningsprinciper.....	7
3.4	Årsredovisningen	8
3.5	Resultaträkningen.....	8
3.6	Balansräkningen	10
3.7	Bedömning.....	10
4	UPPFÖLJNING AV MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	12
4.1	Verksamhetsmål.....	12
4.2	Finansiella mål	13
4.3	Balanskravet.....	13
4.4	Bedömning.....	13
5	DEN INTERNA KONTROLLEN INOM REDOVISNINGSSOMRÅDET	15

1 Sammanfattning och bedömning

EY har på uppdrag av revisorerna i Landstinget Kronoberg granskat Landstinget Kronobergs (Landstingets) räkenskaper, årsbokslut och styrelsens årsredovisning per 2014-12-31. Granskningen har genomförts i enlighet med rekommendationer från normgivande organ och med beaktande av god revisions sed.

Efter genomförd granskning bedömer vi att;

- den finansiella redovisningen har i allt väsentligt tagits fram i enlighet med Lag om kommunal redovisning, god redovisningssed och Landstingets centrala riktlinjer,
- räkenskaperna och Landstingets årsredovisning ger en rättvisande bild av 2014 års resultat och ställning per 2014-12-31.
- mål för god ekonomisk hushållning har fastställts av Landstingsfullmäktige och följts upp av Landstingsstyrelsen,
- Landstinget uppnår de finansiella målangivelseerna som har satts upp för 2014 dock redovisar kärnverksamheterna en fortsatt ekonomisk obalans,
- det lagstadgade balanskravet har uppnåtts,
- Landstingets ledning står inför fortsatta utmaningar med att anpassa verksamhetens kostnadsramar till den finansiering som finns att tillgå, beaktat uttalat resultatmål,
- det på ett övergripande plan föreligger god ordning i Landstingets förvaltning av redovisningsrelaterade arbetsområden, men att arbetet med att utveckla och förstärka kontrollaktiviteter och dess kvalitet har blivit eftersatt. Regionstyrelsen bör säkerställa att rutiner och kontroller börjar fungera som tänkt samt vidta åtgärder för att säkerställa att inga fel har uppkommit.

Sammanfattning gällande granskning av måluppfyllelse:

- Landstingsstyrelsen gör den sammanvägda bedömningen av måluppfyllelsen för verksamhetsmål för god vård och Landstingets finansiella mål att Landstinget Kronoberg uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning. Utifrån en översiktlig granskning av årsredovisningens förvaltningsberättelse bedömer vi sammantaget att resultatet, i de delar som återredovisas, till stora delar är förenligt med de verksamhetsmål som Landstingsfullmäktige har fastställt. Inom flera områden redovisas en god eller godtagbar måluppfyllelse. Inom några områden är målen enligt redovisningen inte uppfyllda. Landstingsstyrelsen gör bedömningen att det i december var en fortsatt relativt god tillgänglighet inom Landstinget Kronoberg. Av årsredovisningens redogörelse för nyckeltal gällande tillgänglighet och produktion för 2014 framkommer såväl försämringar som förbättringar. Inget av målen för tillgänglighet och produktion har till fullo uppnåtts. Vid bedömningen av måluppfyllelsen behöver beaktas fullmäktiges formulering av det övergripande målet att tillgängligheten till hälso- och sjukvården ska vara rimlig med utgångspunkt i bedömt behov, samt även göras relativt mot den höga ambitionsnivå som Landstinget har satt upp.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Revisionen skall enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

För att revisionen skall kunna uttala sig om räkenskaperna för 2014 varit rättvisande och om verksamheten sköts från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, genomförs denna granskning av årsbokslut, årsredovisning och intern kontroll för Landstinget Kronoberg 2014. Under året har vi dessutom granskat delårsbokslutet per 2014-08-31. Denna granskning avrapporterades till revisorema den 3 november 2014.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om räkenskaperna är rättvisande och om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (KRL).

Därtill skall en bedömning göras om resultatet är förenligt med av fullmäktige fastställda mål för god ekonomisk hushållning.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Har den finansiella redovisningen tagits fram i enlighet med Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed?
- Föreligger rättvisande räkenskaper?
- Är redovisat resultat förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppnåtts?
- Föreligger en tillfredsställande intern kontroll?

Rapporten innefattar väsentliga iakttagelser och sammanfattande bedömningar.

2.3 Avgränsning och ansvar

Granskningen omfattar Landstingsstyrelsen och samtliga nämnder, (Patientnämnden) och verksamhetsområden inom Landstinget samt styrelsens för Grimslövs Folkhögskolas verksamhet.

Ansvaret för upprättande av årsredovisningen och för att Landstinget har rättvisande räkenskaper ligger på Landstingets styrelse respektive styrelsen för Grimslövs Folkhögskola.

2.4 Revisionskriterier

Granskningen har skett i enlighet med kommunallagen och andra författningar om revision, Revisionsreglementet samt enligt god revisionsmed i kommunal verksamhet.

SKYREVs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorers) utkast till "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och Landsting" har tillämpats i allt väsentligt vid granskningen

och beaktar vad SKYREV föreskriver med anledning av att ISA (International Standards on Auditing) kan vara vägledande och tillämpas i revisioner inom såväl privat som offentlig sektor. Standarden understryker bland annat vikten av att processgranskningar genomförs av väsentliga processer. Denna del tillgodoses i de fördjupningsgranskningar som sker av de i riskanalysen identifierade väsentliga processerna; exempelvis löneprocessen, intäktsprocessen och utbetalningsprocessen.

Den nya vägledningen framhåller vidare vikten av att förvaltningsberättelsen skall granskas med avseende på den information som lämnas. Härvid delas informationen in i finansiell information som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen, finansiell information som endast har indirekt koppling till de finansiella delarna samt icke finansiell information som inte har någon påverkan på de finansiella delarna. Vid vår granskning av årsredovisningens förvaltningsberättelse granskar vi finansiell information som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Övriga delar i förvaltningsberättelsen har vi läst och bedömt med fokus på om beskrivningarna är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ansvar för rättvisande räkenskaper och årsredovisningen regleras i följande lagar, mål och normer, vilka utgör den norm/de kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- ▶ Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9.
- ▶ Kommunallagen, kap 6,8,9
- ▶ Landstingets fastställda mål för god ekonomisk hushållning
- ▶ God redovisningssed

2.5 Metod och avgränsningar

Granskningen är utförd i enlighet med god revisionsmed i kommunal verksamhet. Detta innebär att revisionen planerats och genomförts på ett sådant sätt att den skall upptäcka om informationen i årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter. Riskbedömningen är central i vår metod. Kombinationen av inneboende risk, kontrollrisk och revisionsrisk utgör grunden för vår bedömning av granskningsinsatser vad avser art och omfattning.

Granskningen utgår från bokslutet som upprättats av den centrala ekonomiadministrationen och årsredovisning per 2014-12-31. Uppföljning har skett mot Landstingets samlade budget och verksamheternas budgetar samt mot prognoser lämnade under 2014. Jämförelse har även skett mot föregående års utfall.

Granskning av resultaträkningen på totalnivå samt per verksamhetsområde har skett genom så kallad analytisk granskning vilket innebär att vi jämfört utfallet med såväl budget som tidigare års utfall. En dialog har härefter förts med ansvariga verksamhetscontrollers för att följa upp oväntade och oförklarade avvikelser likväl som att vi diskuterar kvaliteten i redovisat utfall.

Landstingets balansräkning har substansgranskats utifrån gjorda balanskontoutredningar. Vi har kontrollerat att samtliga balanskonton är avstämda och verifierade med underlag som styrker existens och värdering. Granskningsinsatsens omfattning för respektive konto är beroende av vilken risknivå som kontot har.

Siffermaterialet i årsredovisningen har kontrollerats mot Landstingets huvudbok. Härtill har vår granskning tillgodosett att årsredovisningen innehåller den information som krävs enligt gällande lagtexter och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 9 a §, granskat om resultatet i årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer. Analys har gjorts beträffande fullmäktiges fastställda mål i årsbudget i förhållande till avrapportering av måluppfyllelse i årsredovisningen. Därutöver har formen på avrapporteringen och styrelsens egen analys avseende måluppfyllelse granskats. Syftet är att få en uppfattning om fullmäktige ges rimliga förutsättningar för att kunna bedöma måluppfyllelsen utifrån den avrapportering som lämnas.

Rapporten har kommunicerats med Landstingets centrala ekonomiledning.

3 Rättvisande räkenskaper

3.1 Bokslutsprocessen

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att såväl den centrala administrationen som centrumen förfogar över kompetent personal för den ekonomiska rapporteringen. Landstinget bedöms härtill ha en väl utvecklad och fungerande bokslutsprocess. Dokumentationen och kvaliteten i bokslutet bedöms över lag hålla hög nivå och granskningen har inte påvisat något annat än att deadlines och uppsatt tidplan har efterföljts.

Följande notering bör dock framhållas:

- Vi konstaterar att det på ett övergripande plan bedöms vara god ordning i landstingets förvaltning av redovisningsrelaterade arbetsområden, men att arbetet med att utveckla och förstärka kontrollaktiviteter och dess kvalitet har blivit eftersatt. Området utvecklas vidare under kapitel 5, "Den interna kontrollen inom redovisningsområdet."

3.2 Efterföljsamhet av riktlinjer

För de fall det förekommer avsteg från Lag om kommunal redovisning, KRL, och Rådet för kommunal redovisning, RKR:s rekommendationer, ska skäl för detta anges i årsredovisningen.

Avsteg avseende föreskriven dokumentation av redovisningssystemet har på vederbörligt sätt återgivits och kommenterats i den finansiella redovisningen under avsnittet Redovisnings- och värderingsprinciper. Vidare motiveras varför Landstinget inte är skyldig att upprätta någon sammanställd redovisning för hel eller delägda bolag och övriga organisationer.

Redovisnings- och värderingsprinciperna upplyser härtill särskilt om hur de generella och specialdestinerade/riktade statsbidragen har redovisats. Använda principer är oförändrade mot föregående år.

Vår granskning har inte påvisat några ytterligare gjorda avsteg.

3.3 Förändrade redovisningsprinciper

Med syfte att säkerställa jämförbarheten mellan år är det av stor vikt att oförändrade redovisnings- och värderingsprinciper för bokslutens upprättande gäller mellan år. För de fall förändringar skett skall dessa, samt skälen härtill, tydligt anges i årsredovisningen. Vidare skall, i enlighet med god redovisningssed, jämförelsetal för tidigare år räknas om i enlighet med den nya tillämpade principen.

Upprättad årsredovisning ger upplysning om att statsbidraget för en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivningsprocess från och med 2014 redovisas som ett specialdestinerat bidrag under rubriken "Verksamhetens intäkter" i resultaträkningen. Under tidigare år har bidraget redovisats under rubriken "Generella statsbidrag och utjämning". Förändringen, vars effekter framgår av beskrivningen i årsredovisningen, är föranledd av erhållna riktlinjer från RKR. Vi noterar dock att jämförelsetalen från 2013 inte är vederbörligt justerade med anledning av den nya tillämpade principen. Upplysning har dock lämnats om beloppets storlek.

Vår granskning har inte identifierat några förändrade redovisningsprinciper av väsentlig karaktär.

En förändring, vilken i sig inte faller under förändrade redovisningsprinciper med krav på retroaktiv tillämpning, är att Landstinget under 2014 har anpassat sig till RKR:s krav på att kommuner och Landsting ska tillämpa komponentavskrivning för materiella anläggningstillgångar. Använd metod och tillvägagångssätt finns återgivna i årsredovisningens avsnitt för Redovisnings- och värderingsprinciper. Vår granskning har inte föranlett någon avvikelsetext i detta avseende.

3.4 Årsredovisningen

Årsredovisningen bedöms vara upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i överensstämmelse med god redovisningssed.

3.5 Resultaträkningen

3.5.1 Översiktlig sammanställning av resultat, budget- och prognosavvikelse

Belopp i Mkr	Resultat helår 2014	Resultat helår 2013	Budget helår 2014	Prognos helår 2014	Budget- avvikelse 2014	Prognos- avvikelse 2014
Verksamhetens intäkter	884	915	782	862	102	22
Verksamhetens kostnader	-5 357	-5 110	-5 268	-5 364	-89	7
Avskrivningar, plan	-186	-184	-190	-185	4	-1
Verksamhetens nettokostnader	-4 659	-4 379	-4 676	-4 687	17	28
Skatteintäkter	3 847	3 568	3 848	3 866	-1	-19
Generella statsbidrag o utjämning	954	908	937	951	17	3
Summa skatteintäkter och statsbidrag	4 801	4 476	4 785	4 817	16	-16
Finansnetto	14	18	-9	0	23	14
Effekt "RIPS"-justering		-150				
Resultat före extraordinära poster	156	-35	100	130	56	26
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	156	-35	100	130	56	26

3.5.2 Utfall för helåret

Årets redovisade resultat för Landstinget Kronoberg uppgår till 156 Mkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 56 Mkr. Den redovisade avvikelsetext jämfört utfallet för 2013 uppgår till 191 Mkr.

Vid en jämförelse med 2013 skall dock beaktas att föregående års resultat var belastat med betydande engångseffekter av jämförelsestörande natur. Rensat från jämförelsestörande poster uppgår den egentliga resultatförbättringen till 129 Mkr mellan åren. Skattehöjningen med 56 öre som gjordes inför 2014 har härvidlag bidragit med 193 Mkr till resultatet för 2014.

Vid en jämförelse med budgeten för året är det av värde att studera på vilka nivåer i resultaträkningen som avvikelserna uppkommer. Årets positiva budgetavvikelse på 56 Mkr fördelar sig enligt följande:

- Verksamhetens nettokostnader + 17 Mkr
 - (Varav realisationsvinst + 7 Mkr)
- Summa skatteintäkter och generella statsbidrag + 16 Mkr
- Finansnetto, kapitalförvaltning + 23 Mkr
- Nettoavvikelse mot budget + 56 Mkr (49 Mkr exkl rea-vinst)

Av den presenterade resultatanalysen i årsredovisningen framgår en mycket tydlig redovisning av bakomliggande faktorer till årets resultatutveckling jämfört med budget och tidigare år. Sett till verksamhetens nettokostnader, avseende den nivå i resultaträkningen som är möjlig att påverka genom effektiviseringar och åtgärder, så har denna utvecklats positivt till stor del beroende på erhållna specialdestinerade statsbidrag, ca 80 Mkr över budget. Tilldelningen återspeglas i redovisade positiva budgetavvikelser för de Landstingsgemensamma resultatenheter. För flera av kärnverksamheterna redovisas en fortsatt ekonomisk obalans. Framförallt beroende på fortsatta överskridanden avseende bemanningskostnaderna, inklusive användande av hyrpersonal utöver fastställda ramar. Nedan återges den tabell i årsredovisningen som på ett informativt sätt sammanfattar de mest väsentliga budgetavvikelserna per kostnadsslag och verksamhet:

TABELL: Budgetavvikelse per kostnadsslag för respektive centrum/verksamhet

Budgetavvikelse (miljoner kronor)	Personal-				Övriga		Totalt
	kostnader	Köpt vård	Hyrpersonal	Läkemedel	intäkter o kostnader		
Akutcentrum	-2	0	-2	0	4	-1	
Barn- och kvinnocentrum	-7	-6	-7	1	5	-14	
Kirurgicentrum	-17	-2	-6	7	-8	-26	
Medicincentrum	-11	-2	-8	3	2	-16	
Medicinskt servicecentrum	-3	0	-1	0	-12	-16	
Primärvårds- och rehabcentrum	6	-3	-22	6	15	1	
Vuxenpsykiatri	7	-9	-17	0	3	-17	
Rättpsykiatri	-9	-1	1	1	13	6	
Tandvårdscentrum	9	0	0	0	-2	7	
Landstingsgemensam hälso- och sjukvård	0	20	0	-8	12	24	
Summa Hälso- och sjukvård	-26	-2	-63	9	31	-51	
Förtroendemannaorganisation	-1	0	0	0	1	1	
Landstingsgemensamt övrigt stöd	26	0	-3	0	35	58	
Landstingets kansli	3	0	0	0	-1	2	
Servicecentrum	-2	0	0	0	1	-1	
Summa Ledning och stöd	26	0	-3	0	37	60	
Finansiering					40	40	
Summa	0	-3	-66	9	108	49	

3.5.3 Utförd granskning av resultaträkningen

Förutom en genomförd analytisk granskning av intäkts- och kostnadsslagen i resultaträkningen har vi utfört en avstämning av Landstingets finansiering visavi staten. Vi har vidare i

vår granskningsprocess inhämtat kommentarer från centrumledningarna angående hur verksamhetsresultaten har utvecklats under året.

Vår genomförda granskning har inte påvisat några avvikelsernoteringar i förhållande till hur Landstingets samlade resultat har redovisats och presenterats i årsredovisningen.

I årsredovisningen kommenteras även kortfattat resultatutfallet för respektive centrum. Sammanfattningarna följer väl de iakttagelser som vi har gjort i vår granskning över respektive centrum.

I årsredovisningen kommenteras centrumens resultatavvikelser i förhållande till budget. Mot bakgrund av att vissa centrum har ett godkänt underskott gentemot ursprunglig budget på vissa kostnadsslag borde enligt vår uppfattning uppföljning av periodens resultat och av prognoser inte uteslutande göras mot budget utan även mot träffade överenskommelser som är beslutade av Landstingsstyrelsen inom den totala ram som fullmäktige fastställt. Bakgrunden till systemet med överenskommelser är att Landstinget har en budgetprocess där budgeten för kommande år beslutas i fullmäktige i juni året innan verksamhetsåret. Kunskap om årets utfall, vilket kan komma att påverka förutsättningar för kommande år, är därmed begränsad. För att ge verksamheterna så realistiska förutsättningar som möjligt träffas i slutet av året, då utfall och prognoser är mer kända, särskilda överenskommelser mellan centrumledning och Landstingsdirektören. Detta görs på uppdrag av Landstingsstyrelsen. Överenskommelsens innebörd är en på förhand godkänd avvikelse från ursprunglig budget.

Inför 2014 tillfördes verksamheterna budgettillskott för köpt vård och läkemedel. Kvarvarande obalanser på centrumnivå hänför sig till framförallt bemanningskostnader. Enligt uppgift pågår för närvarande ett intensifierat arbete med processgenomgångar och kapacitets- och produktionsplanering ute i verksamheterna. Härtill håller landstingets ledningsgrupp på med att arbeta fram en långsiktig strategi syftande till att kunna bemanna med egen personal för att i mindre omfattning vara beroende av bemanningsföretag.

3.6 Balansräkningen

Den genomförda granskningen av balansräkningen har tagit sin utgångspunkt i att söka svar på stora och/eller oväntade avvikelser jämfört med tidigare perioder.

Landstingets balansräkning har häfter substansgranskats utifrån gjorda balanskontoutredningar. Vi har kontrollerat att samtliga balanskonton är avstämda och verifierade med underlag som styrker existens och värdering.

Granskningsinsatsens omfattning för respektive konto är beroende av vilken risknivå som kontot har. Utöver omnämnda verifiering har vår granskning därför fokuserats på materiella anläggningstillgångar, kundfordringar, statsbidragsfordringar, externfinansierade projekt, personalskulder samt leverantörsskulder inklusive periodiseringskontroller, med särskilt fokus på den köpta vården.

Vår genomförda granskning har inte påvisat några väsentliga avvikelsernoteringar i förhållande till hur Landstingets redovisat substansen av tillgångar och skulder i årsredovisningen.

3.7 Bedömning

- Landstinget bedöms som helhet ha en väl utvecklad och fungerande bokslutsprocess.

- Vår utförda granskning har inte identifierat några förändrade redovisningsprinciper av väsentlig karaktär.
- Granskningen har inte påvisat några avvikelser från centrala instruktioner eller normgivning/riktlinjer som har föranlett väsentliga fel i bokslutet.
- Efter utförd granskning bedömer vi att Landstingets resultat- och balansräkning ger en rättvisande bild av resultatet 2014 års och ställning per 2014-12-31.
- För flera av kärnverksamheterna redovisas en fortsatt ekonomisk obalans. Efter att verksamheterna inför 2014 erhöll budgetförstärkningar för köpt vård och läkemedel är kvarstående obalanser framförallt hänförliga till bemanningskostnader. Åtgärder uppges vara under införande.

4 Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning

4.1 Verksamhetsmål

God ekonomisk hushållning definieras av Landstinget som att de finansiella målen är uppfyllda och att Landstinget därutöver uppnår goda verksamhetsresultat. Mot bakgrund av det justerade resultatet enligt balanskravet på 149 Mkr uppfylls enligt årsredovisningen det finansiella målet. Därutöver tas ställning till god ekonomisk hushållning utifrån ställda verksamhetsmål kopplade till givna resurser. Även med denna utgångspunkt uppfylls enligt årsredovisningen kravet.

Landstingsstyrelsen gör den sammanvägda bedömningen av måluppfyllelsen för verksamhetsmål för god vård och Landstingets finansiella mål att Landstinget Kronoberg uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning. Revisorerna ser det som positivt att det i årsredovisningen görs en sammanvägd bedömning av i vilken utsträckning Landstinget når kraven på god ekonomisk hushållning.

Revisorerna har vid upprepade tillfällen påpekat ett antal brister i Landstingets redovisning av följsamhet och måluppfyllelse i förhållande till fullmäktiges budget. Kritik har framförts avseende avsaknad av redogörelse för samtliga mål, otillräckliga avvikelseanalyser tillsammans med redogörelse för åtgärder för att säkra måluppfyllelse samt avsaknad av analys och slutsatser med utgångspunkt i presenterade uppföljningsdata. Därutöver har förbättringsmöjligheter framförts gällande en ökad stringens och tydlighet i redogörelsen. Vi bedömer att Landstinget gjort vissa förbättringar, men att det fortsatt föreligger förbättringspotential i dessa avseenden.

I årsredovisningen för 2014 noterar vi återigen att det föreligger svårigheter gällande uppföljningen av mål på grund av att redovisningen i budget och förvaltningsberättelse inte riktigt följer samma struktur. Redogörelsen för måluppfyllelsen sker inte på ett enhetligt och överblickbart sätt vilket försvårar bedömningen och gör att redogörelsen i årsredovisningen fortsatt upplevs mindre tydlig och stringent. Likt föregående år saknas uppföljning av vissa mål, emedan rapportering görs för måluppfyllelse som inte framgår av fullmäktiges budget.

Utifrån en översiktig granskning av årsredovisningens förvaltningsberättelse bedömer vi sammantaget att resultatet, i de delar som återredovisas, till stora delar är förenligt med de verksamhetsmål som Landstingsfullmäktige har fastställt. Inom flera områden redovisas en god eller godtagbar måluppfyllelse. Inom några områden, såsom Folkhälsa och Kollektivtrafik, är målen enligt redovisningen inte uppfyllda. Landstingsstyrelsen gör bedömningen att det i december var en fortsatt relativt god tillgänglighet inom Landstinget Kronoberg. Av årsredovisningens redogörelse för nyckeltal gällande tillgänglighet och produktion för 2014 framkommer såväl försämringar som förbättringar. Förbättringar märks för andel patienter som omfattas av vårdgarantin och som har väntat mindre än 60 dagar till läkarbesök eller behandling inom specialiserad vård, andelen patienter inom BUP som väntat mindre än 30 dagar till fördjupad utredning/behandling samt andelen patienter med livhotande tillstånd som nås av ambulans inom 10 minuter. För övriga mål märks en försämring eller en oförändrad situation. Inget av målen för tillgänglighet och produktion har till fullo uppnåtts. Vid bedömningen av måluppfyllelsen behöver också beaktas fullmäktiges formulering av det övergripande målet att tillgängligheten till hälso- och sjukvården ska vara rimlig med utgångspunkt i bedömt behov, samt även göras relativt mot den höga ambitionsnivå som Landstinget har satt upp. Målsättningen är att uppnå 100 % tillgänglighet för merparten av de nyckeltal som är styrande för området.

Budget för 2015 bygger på ett balanserat styrkort och beskrivs utifrån en strategikarta som har tagits fram för 2015. Styrkortet bygger på fyra perspektiv där man inom respektive perspektiv har identifierat och fastställt ett antal nyckelfaktorer. I budgeten framgår tydligt Regionens Kronobergs långsiktiga mål år 2017 samt vilket målvärde som gäller för det närmaste året. Det nya sättet att fastställa och presentera budgeten anser vi har ökat tydligheten och stringensen i Regionens budgetarbete. Detta borde enligt vår bedömning möjliggöra en tydligare styrning och uppföljning av Regionens verksamhet.

4.2 Finansiella mål

Den finansiella analysen som görs i årsredovisningen upptar i tabellform totalt fjorton mål vars utfall under året jämförs med antagna mål. Baserat på årets utfall gör styrelsen bedömningen att dessa i princip är uppfyllda.

Vi kommenterar nedan utvecklingen av vissa väsentliga och för resultatet övergripande finansiella mål där vi har synpunkter på eller vill kommentera styrelsens gjorda bedömning av måluppfyllelse.

- *Lagstadgat krav på ekonomi i balans* – Kravet uppfylls. Årets justerade resultat enligt balanskravet uppgår till 149 Mkr efter att uppkomna realisationsvinster vid försäljning av fastigheter på 7 Mkr har frånräknats. Det vid ingången av 2014 kvarvarande negativa balanskravsresultatet från 2012 om -8 Mkr, har därmed kunnat återställas.
- *Landstingsfullmäktiges resultatmål, 100 Mkr* – Kravet uppfylls. 2014 års mål att det justerade resultatet enligt balanskravet, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning ska uppgå till 2 procent, motsvarande det budgeterade resultatet för året, överträffas med 1,1 procentenheter för Landstinget som helhet. Det skall dock noteras att flera av kärnverksamheterna alltså redovisar en ekonomisk obalans.
- *Mål för investeringar* – Den budgeterade investeringsvolymen är inte genomförd. Under senare år har väsentliga avvikelser redovisats sett till beviljade anslag och därmed en förmodad erforderlig nivå. Rådande förhållande riskerar att innebära en övervärträngseffekt samtidigt som den leder till att resultaten redovisas bättre än vad de egentligen borde, med hänsyn till följdavvikelse för avskrivningskostnader. Det långsiktiga målet om en självfinansieringsgrad på 100 % är uppfyllt för 2014.
- *Mål för pensionsförvaltning* – Målet är uppfyllt.

4.3 Balanskravet

Kravet på balans mellan intäkter och kostnader, balanskravet, är lagstadgat enligt Kommunallagen 8 kap. 4 §. Avstämning av balanskravet skall göras i årsredovisningen.

Styrelsen gör i sin årsredovisning denna avstämning. Kravet uppfylls, se vidare gjord kommentar ovan i punkten "Lagstadgat krav på ekonomi i balans".

4.4 Bedömning

- Verksamhetsmålen följs upp i förvaltningsberättelsen. Det är dock inte möjligt utifrån den redovisningen att göra en fullständig bedömning av om verksamheten i sin

helhet sköts på ett ändamålsenligt sätt. Uppfyllelsen av samtliga mål har inte återredovisats. Slutsatsen är detta till trots, så långt det är möjligt att bedöma, att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

- Finansiella mål följs upp i årsredovisningen. En sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen resulterar i bedömningen att Landstinget uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.
- Det lagstadgade balanskravet är uppfyllt för året.

5 Den interna kontrollen inom redovisningsområdet

I Kommunallagen 9 kap 9 § stadgas att revisorerna skall pröva om den interna kontrollen som görs inom Landstingets verksamhet är tillräcklig. Årligen genomför Landstingets revisorer en övergripande granskning av den interna kontrollen. En uppföljning av tidigare års påpekanden är en naturlig del i granskningen, samt att följa upp större förändringar i organisationen och i system.

2013 genomfördes ett projekt med syfte att förebygga och förhindra att Landstinget utsätts för eller används i avancerad organiserad brottslighet. Utgångspunkten var en analys av vilken sorts brottslighet av ekonomiskt slag som Landstinget riskerar att drabbas av och som det ur Landstingets synvinkel är mest angeläget att vidta åtgärder mot. Analysen resulterade i en kartläggning och en bedömning att medvetandegraden var till synes förhållandevis hög ute i organisationen. Risken bedömdes generellt vara relativt låg, i några fall varande medel med en i huvudsak bedömd tillfredsställande kontroll. Vissa brister identifierades och vi kan konstatera att ett flertal områden ingår i internkontrollplan för 2014 och kommer att rapporteras under 2015.

Likt tidigare år har vi genomfört en registeranalys av Landstingets databas för lönehantering som inbegriper en mängd olika infallsvinklar. Denna har resulterat i ett antal noteringar/avvikelser för uppföljning. Noteringarna har följts upp tillsammans med ledande befattningshavare inom löneavdelningen. Noteringarna har efter gjord uppföljning i allt väsentligt befunnits vara korrekta, med tillfredsställande underlag som grund.

Under 2014 har revisorerna gjort en uppföljning av vilka åtgärder Landstingsstyrelsen har vidtagit med anledning av de synpunkter som lämnades i en tidigare granskning av Landstingets implementering och efterlevnad av reglemente för intern kontroll. Bedömningar och rekommendationer har lämnats i särskild rapport där vi konstaterat att arbetet med att utveckla interna kontrollplaner som vilar på riskanalyser/riskbedömningar har förbättrats sedan granskning genomfördes 2012. Det föreligger fortsatta förbättringsmöjligheter i systematiken i arbetssättet samt i dokumentationen härav. Vi gör denna bedömning mot bakgrund av att riskanalyser inte fullt ut genomarbetades för 2014 samt att 2015 års interna kontrollplan, i väntan på rapportering från 2014, inte föregåtts av något strukturerat eller dokumenterat arbete med riskanalyser och dess bedömningar. Vidare konstaterade vi att återrapportering från centrum till Landstingsdirektör har skett i enlighet med fastställt reglemente. Slutligen noterade vi att Landstinget har arbetat fram riktlinjer för hur den interna kontrollen i hel- och delägda bolag ska hanteras. Dessa riktlinjer bör kunna ligga till grund för en bedömning av bolagens interna kontroll.

Vi har under ett flertal år rapporterat kring Landstingets redovisningsrelaterade processer och interna kontroller. Vi konstaterar att det på ett övergripande plan bedöms vara god ordning i Landstingets förvaltning av redovisningsrelaterade arbetsområden. Vi har inte några indikationer på att det förekommit väsentliga brister i det löpande arbetet och har stickprovvis verifierat att grundläggande kontroller, såsom löpande betalningskontroller och kontroll av manuella bokföringsordrar, har fungerat i enlighet med gällande rutiner under året. Därutöver har kontroll av nya leverantörer förstärkts med hjälp av systemet Inyett. Under ett flertal år har revisorerna påpekat behov av uppdateringar av styrande dokument och redovisningsrelaterade processer. Samtliga dokument är nu färdigställda och beslut kan fattas av styrelsen. Därefter ska de anpassas till regionbildningen.

Omorganisation och personalförändringar har lett till att arbetet med att utveckla och förstärka kontrollaktiviteter och dess kvalitet har blivit eftersatt. Situationen har enligt uppgift gjort att det löpande arbetet har måst prioriteras, vilket bekräftas av de uppgifter som fram-

kommit i intervjuer samt det faktum att flertalet av de brister som revisorerna tidigare år har påpekat inte har blivit åtgärdade. De brister som har noterats avser främst kontroll av attestförteckningar, brister i kunskap om attestrollens innebörd, avsaknad av kontroll av undantag från scanning samt avsaknad av kontroll av filöverföringar från försystem.

I rapportering av den interna kontrollen som sker till Landstingsstyrelsen under 2015 framgår att organisationen har tagit till sig av noteringar och påpekanden från revisionen, men att arbetet på grund av olika orsaker inte har färdigställts och att bristerna till viss del fortfarande föreligger. Landstinget gör, mot bakgrund av de kompenserande kontroller som finns samt de detaljerade månadsuppföljningar som görs, bedömningen att den interna kontrollen trots dessa brister är tillfredsställande. Till Landstingsstyrelsen rapporteras att åtgärder kommer att vidtas under 2015. Förändringar i organisationer och hård arbetsbelastning kan leda till mindre tid för kontroller som ska fånga risker för medvetna och omedvetna fel och ställer än högre krav på kontrollaktiviteter. Regionstyrelsen bör därför säkerställa att rutiner och kontroller börjar fungera som tänkt samt vidta åtgärder för att säkerställa att inga fel har uppkommit under denna period.

Vissa områden där brister har påpekats av revisionen har inte omfattats av rapporteringen till Landstingsstyrelsen. Främst avser det filöverföring från försystem och undantag från scanning. Dessa områden kommer enligt Regionens redovisningschef att hanteras i kommande riskbedömning och i fall riskerna bedöms som höga kommer de att omfattas av den interna kontrollplanen för 2016. Vi vill i detta sammanhang särskilt lyfta ett behov av att stärka kontrollrutinerna i e-handelssystemet eBuilder där vi noterat att tilldelning av attest och behörighetsåtkomst inte har hanterats enligt ordinarie rutiner. Ytterligare ett område där revisionen tidigare har noterat vissa brister är avstämning av väsentliga balanskonton. Problem har varit såväl av systemmässig som av organisatorisk karaktär. Landstinget har under ett flertal år haft avstämningsdifferenser under löpande år på konton för personalrelaterade skulder. Dessa har av Landstinget härletts till avrundningsproblematik gällande redovisning av antal dagar. Under hösten 2014 har ytterligare differenser uppkommit till vilka orsakerna i dagsläget inte är kända, och som dessutom kvarstår i bokslutet 2014-12-31. Mot bakgrund av att en väl fungerande bokslutsprocess, med avstämda balanskonton, är en förutsättning för rättvisande räkenskaper är det av största vikt att Regionstyrelsen tillser att orsakerna till differenserna utreds och rättas till.

Växjö den 31 mars 2015

Peter Bjureberg
Auktoriserad/certifierad revisor

Kristina Lindstedt
Auktoriserad/certifierad revisor